

Comune de Sorradile
Provintzia de Aristanis

Sa redatzione de *Novas sorradilesas* est
contivizada dae su Servìtziu linguìsticu sardu
de su Comune de Sorradile
(Sotziedade Cooperativa L'ALTRA CULTURA)

S'isportellu linguìsticu est a disponimentu de
tzitadinos, maistros de iscola, professores,
istudiantes pro cale si siat informatzione, duda,
bibliografia, sitografia in contu de sa limba
sarda, pro consulèntzias didàticas e pro
cussizos chi pertocant sas règulas de iscritura
de su sardu.

Su Servìtziu est abertu:

su **zòbia** dae sas **08,00** oras a sas **14,00**

Comune de Sorradile
Provintzia de Aristanis

www.comune.sorradile.or.it

Novas sorradilesas

Newsletter periòdica de informatzione
istitutzionale de su Comune de Sorradile

SA MALADIA DE SU NILO OTZIDENTALE

Sa *maladia de su Nilo otzidentale*, connota de
prus comente a sa *callentura de su Nilo*
(*febbre de Nilo*), est una maladia infetiva chi
benit dae unu virus chi tenent sos puzones
agrestes.

Sa tzìntzula, si in antis pìculat unu puzone
infetu, piculande a pustis a sos òmines ddis
podet atacare sa maladia.

Sa tzìntzula faghet sos oos e creschet in ue
ddue at e ddue abarrat abba apaulada:
tumbinos de sas domos, botos, latinas, isterzos
pro abbare (orroschiadores e àteros), copertones
fuliados, pratos chi si ponent in suta de sos
testos, ...).

Cale sunt sos sinniales in sos òmines?

In s'85% de sos casos s'infetzione non dat sinniales.

In su 15% de sos casos sos sinniales sunt comente a una influèntzia lèbia: callentura, dolore de conca, gana mala, vòmitos, gràndulas unfradas, isfogu in su corpus.

Sos sinniales podent durare carchi die o carchi chida e èssere diferentes segundu de s'edade de sa persona.

Pro su prus a sos pipios atacat pagu callentura e a sos giòvanos benit callentura prus arta, sos ogos rujos, dolore de conca e dolores musculares.

Sos sinniales in sos antzianos e in sas personas dèbiles podent èssere prus graves.

Prus pagu de s'1% de sos casos tenet sinniales neurològicos graves comente meningite, encefalite o paràlisi.

Sunt pagas meda sas bortas chi custa maladia portat a sa morte.

Cale sunt sos sinniales in sos caddos?

In sos caddos sos sinniales sunt neurològicos: debilesa, perdent sas capatzidades de coordinare sos movimentos, paràlisi.

Su 36-40% de sos animales malàidos si morit.

Ite podent fàghere sos tzitadinos?

Poninde-si sustàntzias in sa pedde e tzintzuleras in sas fentanas depent chircare de non si fàghere piculare dae sa tzintzula.

Pulire, assetare o ammontare sos zassos e sos isterzos in ue abarrat abba apaulada, in foras e a intro de sas domos (orrosiadores, ampullas, in suta de sos testos, copertones, cale si siat isterzu, ...).

Ònnia chida isboidare s'abba dae sos isterzos postos a suta de sos testos e cussos in ue bufant sos animales.

Ammontare sos cuntenedores prenos de abba chi non si podent isboidare (piscinas, lacos, lacheddos, bratzas, botos pro abbare) e, in ue non faghet a ddu fàghere, bisonzat de pònnere filos de arràmene o, comente in sas funtanas de sos giardinios, bisonzat a ddue pònnere pisches chi papent sos oos de sa tzintzula.

Sos copertones, a pustis de ddos àere isboidados dae s'abba, tocat a ddos ammontare e, si non faghet, tocat a ddos disinfestare. Si non serbint prus, tocat a nche ddos fuliare arrispetande sa leze.

In sas aziendas agrìculas cale si siat depòsitu de abba depet èssere controlladu.

Pro àteras informatziones e pro ischire ite sunt fainde sas istituziones (Regione, Provìntzias, Comunes e Aziendas Sanitàrias Locales) si podent consultare sos sitos:

www.sardegnaalute.ie
www.sardegna sociale.it